

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

7 päivänä huhtikuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaalipolitiikka – EAY:n, UNICE:n ja CEEP:n tekemä määräaikaista työtä koskeva puitesopimus – 2 ja 4 lauseke – EAY:n, UNICE:n ja CEEP:n tekemä osa-aikatyötä koskeva puitesopimus – 4 lauseke – Syrjintäkiellon periaate – Yhdenvertainen kohtelu työssä ja ammatissa – Rauhantuomarit ja yleisten tuomioistuinten tuomarit – 5 lauseke – Toimenpiteet seuraamusten määräämiseksi määräaikaisten sopimusten väärinkäytöstä – Direktiivi 2003/88/EY – 7 artikla – Palkallinen vuosiloma

Asiassa C-236/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia Romagna (Emilia Romagnan alueellinen hallintotuomioistuin, Italia) on esittänyt 27.5.2020 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.6.2020, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

PG

vastaan

Ministero della Giustizia,

CSM – Consiglio Superiore della Magistratura ja

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

jossa asian käsittelyyn osallistuvat

Unione Nazionale Giudici di Pace (Unagipa),

TR,

PV,

Associazione Nazionale Giudici di Pace – ANGDP,

RF,

GA,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

GOT Non Possiamo Più Tacere ja

Unione Nazionale Italiana Magistrati Onorari – UNIMO,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari) sekä tuomarit I. Ziemele, T. von Danwitz, P. G. Xuereb ja A. Kumin,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- PG, edustajinaan L. Serino, E. Lizza ja G. Romano, avvocati,
- PV ja Associazione Nazionale Giudici di Pace – ANGDP, edustajinaan G. Guida ja V. De Michele, avvocati,
- Unione Nazionale Giudici di Pace (Unagipa) ja TR, edustajinaan G. Guida, V. De Michele ja F. Visco, avvocati,
- RF, edustajinaan B. Nascimbene ja F. Rossi Dal Pozzo, avvocati,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajinaan F. Sclafani ja A. Vitale, avvocati dello Stato,
- Euroopan komissio, asiamiehinään B.-R. Killmann ja D. Recchia,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 20, 21, 31, 33, 34 ja 47 artiklan, Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE), julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) ja Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) tekemästä osa-aikatyötä koskevasta puitesopimuksesta 15.12.1997 annetun neuvoston direktiivin 97/81/EY (EYVL 1998, L 14, s. 9), sellaisena kuin se on muutettuna 7.4.1998 annetulla neuvoston direktiivillä 98/23/EY (EYVL 1998, L 131, s. 10) (jäljempänä direktiivi 97/81), liitteenä olevan 6.6.1997 tehdyn osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen (jäljempänä osa-aikatyötä koskeva puitesopimus) 4 lausekkeen, Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY (EYVL 1999, L 175, s. 43) liitteenä olevan 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen

(jäljempänä määräaikaista työtä koskeva puitesopimus) 2, 4 ja 5 lausekkeen, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27.11.2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY (EYVL 2000, L 303, s. 16) 1 ja 2 artiklan sekä tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY (EUVL 2003, L 299, s. 9) 7 artiklan tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Giudice di pace (rauhantuomari) PG ja toisaalta Ministero della Giustizia (oikeusministeriö, Italia), Consiglio Superiore della Magistratura (ylin tuomarineuvosto, Italia) ja Presidenza del Consiglio dei Ministri (ministerineuvoston puheenjohtajisto, Italia) ja jossa on kyse siitä, että on kieltäydytty toteamasta, että PG:n ja oikeusministeriön välillä on julkishallinnon koko- tai osa-aikainen palvelussuhde.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Osa-aikatyötä koskeva puitesopimus

- 3 Osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 2 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, määrätään seuraavaa:

”1. Tätä sopimusta sovelletaan osa-aikatyöntekijöihin, joilla on laissa, työehtosopimuksessa tai kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevissa käytännöissä määritelty työsopimus tai työsuhde.

– –”

- 4 Osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 ja 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”1. Osa-aikatyöntekijöihin ei pelkästään osa-aikaisuuden perusteella saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin kokoaikaisiin työntekijöihin, ellei erilainen kohtelu ole perusteltua asiallisista syistä.

2. Silloin kun se on tarkoituksenmukaista, sovelletaan pro rata temporis -periaatetta.”

Määräaikaista työtä koskeva puitesopimus

- 5 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 2 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, määrätään seuraavaa:

”1. Tätä sopimusta sovelletaan määräaikaisiin työntekijöihin, joilla on työsopimus tai työsuhde, sellaisena kuin se on määritelty jäsenvaltion lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai käytännössä.

– –”

6 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Syrjimättömyyden periaate”, määrätään seuraavaa:

”1. Määräaikaisiin työntekijöihin ei saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin pelkästään siksi, että heillä on määräaikainen työsopimus tai työsuhde, ellei siihen ole asiallisia syitä.

2. Silloin kun se on tarkoituksenmukaista, sovelletaan pro rata temporis -periaatetta.

--”

7 Määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeessa, jonka otsikko on ”Väärinkäytöksiä ehkäisevät toimenpiteet”, määrätään seuraavaa:

”1. Perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden väärinkäytösten estämiseksi jäsenvaltiot kuultuaan työmarkkinaosapuolia kansallisen lainsäädännön, työehtosopimusten tai käytännön mukaan ja/tai työmarkkinaosapuolten on otettava käyttöön erityisten alojen ja/tai työntekijäryhmien tarpeiden mukaan yksi tai useita seuraavista toimenpiteistä, jos käytettävissä ei ole vastaavia oikeudellisia toimenpiteitä väärinkäytösten estämiseksi:

a) perustellut syyt tällaisen työsopimuksen tai työsuhteen uudistamista varten;

b) perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden enimmäiskokonaiskesto;

c) tällaisten työsopimusten tai työsuhteiden uudistamisten lukumäärä.

2. Jäsenvaltiot kuultuaan työmarkkinaosapuolia ja/tai työmarkkinaosapuolet määrittävät tarvittaessa, millä edellytyksillä määräaikaista työsopimuksia tai työsuhteita

a) pidetään perättäis[i]nä;

b) pidetään toistaiseksi voimassa olevina työsopimuksina tai työsuhteina.”

Direktiivi 2003/88/EY

8 Direktiivin 2003/88 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Vuosiloma”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jokainen työntekijä saa vähintään neljän viikon palkallisen vuosiloman tällaisen loman saamiselle ja myöntämiselle kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

2. Palkallisen vuosiloman vähimmäisaikaa ei saa korvata rahalla, paitsi kun työsuhde päättyy.”

Italian oikeus

- 9 Italian perustuslain 106 §:ään sisältyvät tuomarin toimeen pääsyä koskevat seuraavat perustavanlaatuiset säännökset:

”Tuomarit nimitetään kilpailumenettelyllä.

Oikeuslaitoksen organisaatiota koskevassa laissa voidaan sallia magistrato onorario -tuomareiden [(luottamustehtävää hoitavat tuomarit)] nimittäminen, myös valitsemalla ilman kilpailumenettelyä, hoitamaan kaikkia yhden tuomarin kokoonpanossa toimiville tuomareille kuuluvia tehtäviä.

– –”

- 10 Rauhantuomarin toimen perustamisesta 21.11.1991 annetussa laissa nro 374 (legge n. 374 – Istituzione del giudice di pace; GURI nro 278, Supplemento ordinario, 27.11.1991, s. 5), sellaisena kuin sitä sovellettiin pääasiaan (jäljempänä laki nro 374/1991), säädetään seuraavaa:

”1 §

Rauhantuomarin toimen perustaminen ja tehtävät

1. Perustetaan rauhantuomarin toimi; rauhantuomari on toimivaltainen siviili- ja rikosasioissa, ja hän toimii sovittelijana siviiliasioissa tämän lain sääntöjen mukaisesti.

2. Rauhantuomarina toimii oikeuslaitoksen jäsenenä oleva magistrato onorario -tuomari.

– –

4 §

Nimittäminen

1. Tasavallan presidentti nimittää magistrato onorario -tuomarit, jotka hoitavat rauhantuomarin tehtävää, asetuksella ylimmän tuomarineuvoston päätöksen nojalla alueellisesti toimivaltaisen lainkäyttöneuvoston, jota on täydennetty viidellä ylioikeuden tuomiopiirin asianajaja- ja syyttäjyhteisöjen hallitusten yhteisymmärryksessä nimeämällä edustajalla, esityksestä.

– –

10 §

Rauhantuomarin velvoitteet

1. Rauhantuomareita sitovat yleisten tuomioistuinten tuomareille kuuluvat velvoitteet. – –

– –

11 §

Rauhantuomarille maksettavat korvaukset

1. Rauhantuomarin tehtävät ovat luottamustehtäviä.

2. Magistrato onorario -tuomarille, joka hoitaa rauhantuomarin tehtäviä, maksetaan 70 000 [Italian liiran (ITL) (n. 35 euroa)] suuruinen korvaus kustakin siviili- tai rikosasiassa järjestetystä istunnosta, vaikkei kyse ole asianosaisten kuulemiseksi järjestetystä suullisesta käsittelystä, ja sine-töimisestä ja 110 000 ITL:n [(n. 55 euroa)] suuruinen korvaus kaikista muista hänelle osoitetuista ja päätökseen saatetuista tai rekisteristä poistetuista menettelyistä.

3. Hänelle maksetaan myös 500 000 ITL:n [(n. 250 euroa)] suuruinen korvaus kultakin tosiasiallisen palveluskaudelta koulutuskustannusten, uudelleen koulutuskustannusten ja tehtävän hoitamiseen liittyvien yleiskustannusten korvauksena.

--

4 bis. Tässä pykälässä säädettyjä korvauksia voidaan maksaa samanaikaisesti eläkkeiden ja työsuhteen päättymisen yhteydessä maksettavien etuuksien kanssa, niiden nimityksestä riippumatta.

4 ter. Tässä pykälässä säädettyjen korvausten bruttomäärä ei saa missään tapauksessa ylittää 72 000 euroa vuodessa.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 11 PG on hoitanut Giudice di pacen (rauhantuomari) tehtäviä keskeytyksettä 3.7.2002 ja 31.5.2016 välisen ajan.
- 12 PG on väittänyt pääasiassa, että rauhantuomarit ja yleisten tuomioistuinten tuomarit hoitavat samanlaisia tehtäviä, ja vaatinut toteamaan, että hänellä on oikeus tuomarikunnan koko- tai osa-aikaisen virkamiehen oikeusasemaan. PG on vaatinut myös, että hänelle myönnetään hänelle kuuluvat taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet sekä sosiaalivakuutusta koskevat oikeudet.
- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että – toisin kuin yleisten tuomioistuinten tuomareiden tilanteessa – rauhantuomarin palvelussuhteella ei kansallisen säännösten mukaan ole julkishallinnon palvelussuhteille ominaisia piirteitä. Tästä seuraa, että rauhantuomareille ei myönnetä minkäänlaista sosiaaliavustuksesta tai -vakuutuksesta muodostuvaa suojaa, myöskään terveyteen, äitiyteen ja perheeseen liittyvän suojan tai lomaoikeuden osalta.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan rauhantuomarit hoitavat kuitenkin lainkäyttötehtäviä, jotka ovat rinnastettavissa yleisten tuomioistuinten tuomareiden ja joka tapauksessa muiden julkishallinnon työntekijöiden lainkäyttötehtäviin. Sillä, että rauhantuomareille maksettua vastiketta luonnehditaan muodollisesti ”korvaukseksi”, ei ole merkitystä. Määräaikaisten palvelussuhteiden kohtuuton ja perusteeton uusiminen ja rauhantuomareiden toimikausien järjestelmällinen jatkaminen johtavat siihen, että palvelussuhde, jota Italian lainsäädännössä luonnehditaan luottamustehtäväksi, ”tulee pysyväksi”, eikä tätä kyetä hillitsemään millään tehokkailla seuraamuksilla.

- 15 Tässä tilanteessa Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia Romagna (Emilia Romagnan alueellinen hallintotuomioistuin, Italia) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Ovatko [perusoikeuskirjan] 20, 21, 31, 33 ja 34 artikla, [direktiiviin 1999/70 liitetyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 2 ja 4 lauseke], [direktiiviin 97/81 liitetyn osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lauseke], direktiivin [2003/88] 7 artikla sekä direktiivin [2000/78] 1 artikla ja 2 artiklan 2 kohdan a alakohta esteenä sellaisen Italian säännösten kaltaisen kansallisen säännösten soveltamiselle, joka sisältyy [lakiin nro 374/91] ja asetukseen nro 92/2016, sellaisena kuin tätä säännöstöä on kansallisessa oikeuskäytännössä vakiintuneesti tulkittu, ja jonka mukaan rauhantuomareita giudice onorario -tuomareina ei ensinnäkään rinnasteta giudice togato -tuomareihin [(yleisten tuomioistuinten tuomarit)], kun kyse on palkkauksesta sekä sosiaaliavustuksesta ja -vakuutuksesta, minkä lisäksi heidät on täysin rajattu julkisen sektorin työntekijöille taatun sosiaaliavustuksesta ja -vakuutuksesta muodostuvan suojan kaikkien muotojen ulkopuolelle?
 - 2) Ovatko lainkäytön itsenäisyyttä ja riippumattomuutta koskevat unionin periaatteet ja erityisesti [perusoikeuskirjan] 47 artikla esteenä sellaisen kyseessä olevan Italian säännösten kaltaisen kansallisen säännösten soveltamiselle, jonka mukaan rauhantuomareita giudice onorario -tuomareina ei ensinnäkään rinnasteta giudice togato -tuomareihin [(yleisten tuomioistuinten tuomarit)], kun kyse on palkkauksesta sekä sosiaaliavustuksesta ja -vakuutuksesta, minkä lisäksi heidät on täysin rajattu julkisen sektorin työntekijöille taatun sosiaaliavustuksesta ja -vakuutuksesta muodostuvan suojan kaikkien muotojen ulkopuolelle?
 - 3) Onko [määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen] 5 lauseke esteenä sellaisen kyseessä olevan Italian säännösten kaltaisen kansallisen säännösten soveltamiselle, jonka mukaan rauhantuomareiden – giudice onorario -tuomareina – määräaikaista palvelussuhdetta, joka on alun perin vahvistettu kahdeksaksi vuodeksi (4 + 4 vuotta), voidaan järjestelmällisesti jatkaa vielä 4 vuoden ajan ilman, että minkäänlaisia tehokkaita ja yleisestäviä seuraamuksia olisi säädetty vaihtoehtona sille, että palvelussuhde muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi?”
- 16 Unionin tuomioistuin tiedusteli 16.7.2020 annetun tuomion Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema) (C-658/18, EU:C:2020:572) julistamisen jälkeen Tribunale amministrativo regionale per l'Emilia Romagna, halusiko se pysyttää ennakkoratkaisupyyntönsä kyseisen tuomion valossa.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoitti 28.10.2020 pysyttävänsä tämän pyynnön sillä perusteella, ettei unionin tuomioistuin ole lausunut kaikista unionin oikeuden ja kyseessä olevan kansallisen säännösten välisistä ristiriitaisuuksista. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmensi, että on tärkeää, että unionin tuomioistuin tutkii perusteellisesti rauhantuomarin Italian oikeusjärjestyksessä hoitamat tehtävät, sillä jos tällaista tutkintaa ei tehdä, voi se johtaa kansallisen tuomioistuimen liian laajaan harkintavaltaan.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Kysymysten tutkittavaksi ottaminen

- 18 On huomautettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklassa käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos siis esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti velvollisuus vastata niihin (tuomio 17.9.2020, Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 19 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 17.9.2020, Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 20 Jotta unionin tuomioistuin voisi antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllisen tulkinnan unionin oikeudesta, unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklan c alakohdassa määrätään, että ennakkoratkaisupyynnön on sisällettävä selostus niistä syistä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevyydestä, sekä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteama yhteys kyseisten säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.
- 21 On todettava, ettei ennakkoratkaisupyynnön täytä näitä vaatimuksia ensimmäisen kysymyksen osalta.
- 22 Ennakkoratkaisupyynnön perusteella ei näet ole mahdollista ymmärtää syitä, joiden vuoksi perusoikeuskirjan 33 ja 34 artikla sekä direktiivin 2000/78 säännökset olisivat esteenä kansalliselle säännöstölle – sellaisena kuin sitä on tulkittu kansallisessa oikeuskäytännössä –, jonka mukaan rauhantuomarit eivät magistrato onorario -tuomareina kuulu saman palkkaus- sekä sosiaaliavustus- ja vakuutusjärjestelmän piiriin kuin yleisten tuomioistuinten tuomarit ja heidät on siten rajattu julkisen sektorin työntekijöiden sosiaaliavustuksesta ja -vakuutuksesta muodostuvan suojan kaikkien muotojen ulkopuolelle.
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei esitä toisen kysymyksen osalta syitä, joiden vuoksi se on päättänyt pohtimaan kyseessä olevan säännösten yhteensopivuutta rauhantuomareiden lainkäyttötehtävien itsenäisyyttä ja riippumattomuutta koskevien periaatteiden kanssa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näet toteaa vain, että tuomioistuimen puolueettomuus ja riippumattomuus edellyttävät sitä, että kaikille tuomareille tunnustetaan perustavanlaatuiset oikeudet, joihin kuuluvat palvelujen suorittamisen jatkuvuus, asianmukainen palkkausjärjestelmä sekä puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen kurinpitomenettelyissä ja niiden kaltaisissa menettelyissä.

- 24 Tästä seuraa, että unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen osaan ensimmäisestä kysymyksestä ja toiseen kysymykseen.
- 25 Edellä esitetystä seuraa, että yhtäältä ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys, siltä osin kuin se koskee perusoikeuskirjan 33 ja 34 artiklan sekä direktiivin 2000/78 tulkintaa, on jätettävä tutkimatta ja että toisaalta toinen ennakkoratkaisukysymys on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta.

Ensimmäinen kysymys

- 26 Aluksi on todettava, ettei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ole ymmärrettävä pyytävän ensimmäisellä kysymyksellään itsenäistä tulkintaa perusoikeuskirjan 20, 21 ja 31 artiklasta, koska näihin artikloihin viitataan yksinomaan direktiivin 2003/88, osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen tulkintaa koskevan pyynnön tueksi.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee näin ollen tällä kysymyksellä lähinnä, onko direktiivin 2003/88 7 artiklaa, osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ei säädetä rauhantuomarin osalta oikeudesta 30 päivän palkalliseen vuosilomaan tai työsuhteeseen perustuvaan sosiaaliavustus- ja vakuutusjärjestelmään, josta yleisten tuomioistuinten tuomarien osalta on säädetty.
- 28 Kuten tämän tuomion 13 kohdassa jo todettiin, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että yleisten tuomioistuinten tuomareiden palvelussuhde on julkishallinnon työsuhde, mutta asia ei ole näin rauhantuomareiden palvelussuhteen osalta, jota kyseessä olevassa säännöstössä luonnehditaan luottamustehtäväksi. Näin ollen PG:n kaltaisilla rauhantuomareilla ei ole mitään oikeutta palkalliseen lomaan eikä mihinkään sosiaaliavustuksen tai sosiaalivakuutuksen muotoon, myöskään terveyteen, äitiyteen ja perheeseen liittyvään suojaan.
- 29 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee tältä osin, että rauhantuomareiden palvelussuhde eroaa yleisten tuomioistuinten tuomareiden palvelussuhteesta useiden olennaisten seikkojen vuoksi, joita ovat palvelukseen ottaminen, asema julkishallinnon organisaatiojärjestelmässä, esteellisyyttä ja velvollisuutta suorittaa yksinomaan palvelusuhteeseen kuuluvia tehtäviä koskeva järjestelmä, palkkaus, palvelussuhteen kesto sekä tehtävien päätoiminen ja yksinomainen luonne.
- 30 Aluksi on muistutettava, että 16.7.2020 antamassaan tuomiossa *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema) (C-658/18, EU:C:2020:572)* unionin tuomioistuin katsoi lähinnä, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 2 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitettua määräaikaisen työntekijän käsitettä on tulkittava siten, että se kattaa rauhantuomarin, joka on nimitetty rajoitetuksi ajaksi ja joka tehtäviensä yhteydessä tekee aitoja ja todellisia työsuorituksia, jotka eivät ole täysin epäolennaisia ja toisarvoisia ja joista hän saa korvauksia, jotka ovat luonteeltaan vastiketta, mikä seikka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.

- 31 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on nyt käsiteltävässä asiassa viime kädessä ratkaistava, kuuluuko PG määräaikaista työtä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitettun määräaikaisen työntekijän käsitteen alaan ja/vai osa-aikatyötä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitettun osa-aikatyöntekijän käsitteen alaan.
- 32 On muistutettava, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa vahvistetaan kielto kohdella määräaikaisia työntekijöitä työehtojen osalta epäedullisemmin kuin vastaavia vakituisia työntekijöitä pelkästään siksi, että he työskentelevät määräaikaisen sopimuksen nojalla, ellei erilaiseen kohteluun ole asiallisia syitä (tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 136 kohta).
- 33 Osa-aikatyöntekijöiden ja kokoaikaisten työntekijöiden välisen syrjinnän poistamisen tavoitteen mukaisesti osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lauseke on esteenä sille, että osa-aikatyöntekijöihin sovelletaan pelkästään osa-aikaisuuden perusteella epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin kokoaikaisiin työntekijöihin, ellei erilainen kohtelu ole perusteltua asiallisista syistä.
- 34 Koska osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 ja 2 kohdan ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 ja 2 kohdan sanamuodot ovat olennaisilta osin samat, on todettava, että näkökohdat, jotka on esitetty näistä määräyksistä yhden osalta, pätevät soveltuvin osin myös toiseen.
- 35 Unionin tuomioistuin on todennut, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdalla pyritään soveltamaan syrjintäkiellon periaatetta määräaikaisiin työntekijöihin sen estämiseksi, että työnantaja käyttää tämän tyyppisiä työsuhteita evätäkseen näiltä työntekijöiltä oikeuksia, jotka on myönnetty vakituisille työntekijöille (tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 137 kohta).
- 36 Oikeuskäytännössä on jo todettu tämän puitesopimuksen 4 lausekkeessa tarkoitetuista työehdoista, että nämä työehdot sisältävät palkkaehdot ja sellaiset eläke-ehdot, jotka perustuvat työsuhteeseen, mutteivät eläke-ehtoja, jotka johtuvat lakisääteisestä sosiaaliturvajärjestelmästä (tuomio 15.4.2008, *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 134 kohta).
- 37 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, kuuluuko pääasiassa kyseessä oleva sosiaaliavustus- ja vakuutusjärjestelmä mainitun puitesopimuksen 4 lausekkeen alaan.
- 38 Koska määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitettut työehdot kattavat palkan muodostavat eri tekijät – mukaan lukien näiden tekijöiden taso, oikeus palkalliseen vuosilomaan sekä työsuhteeseen perustuvat eläke-ehdot –, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava, oliko PG:n lainkäyttötoiminta rauhantuomarin tehtävien hoitamisen yhteydessä rinnastettavissa työn luonteen, koulutusta koskevien edellytysten ja työehtojen kaltaisten tekijöiden osalta yleisen tuomioistuimen tuomarin lainkäyttötoimintaan (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 143–147 kohta).

- 39 Jos osoitetaan, että PG:n kaltainen rauhantuomari on määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen perusteella yleisten tuomioistuinten tuomareiden tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa, on vielä selvitettävä, onko olemassa asiallinen syy, jolla erilaista kohtelua voidaan perustella.
- 40 Tältä osin on huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa tarkoitettu käsite ”asialliset syyt” on ymmärrettävä siten, ettei se salli, että määräaikaisten työntekijöiden ja vakituisten työntekijöiden välistä erilaista kohtelua perustellaan sillä seikalla, että erilaisesta kohtelusta säädetään lain tai työehtosopimuksen kaltaisissa yleisissä ja abstrakteissa oikeussäännöissä (tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 150 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 41 Mainittu käsite edellyttää niin ikään vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, että todettua erilaista kohtelua voidaan perustella sillä, että on olemassa täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja, jotka ovat objektiivisten ja läpinäkyvien arviointiperusteiden perusteella ominaisia kyseessä olevalle työehdolle siinä erityisessä asiayhteydessä, johon se kuuluu, jotta voidaan varmistaa, että kyseinen erilainen kohtelu vastaa todellista tarvetta, että sillä voidaan saavuttaa asetettu tavoite ja että se on tätä varten tarpeellinen. Tällaiset seikat voivat olla muun muassa seurausta niiden työtehtävien erityisluonteesta, joiden hoitamiseksi kyseiset määräaikaiset sopimukset on tehty, sekä näille tehtäville luontaisista ominaispiirteistä tai mahdollisesti jäsenvaltion toiminnasta, kun se pyrkii perusteltuun sosiaalipoliittiseen päämäärään (tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 151 kohta).
- 42 Unionin tuomioistuin on todennut 16.7.2020 antamansa tuomion *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)* (C-658/18, EU:C:2020:572) 156 kohdassa perustelusta, joka koskee sitä, että on olemassa virkaanottamiskilpailu, joka on suunniteltu varta vasten yleisten tuomioistuinten tuomareille tuomarikuntaan pääsyä varten ja jota ei edellytetä rauhantuomariksi nimittämiseksi, että kun otetaan huomioon jäsenvaltioilla oman julkishallintonsa järjestämisessä oleva harkintavalta, ne voivat lähtökohtaisesti direktiiviä 1999/70 ja määräaikaista työtä koskevaa puitesopimusta rikkomatta säätää tuomarikuntaan pääsemisen edellytyksistä ja niin yleisten tuomioistuinten tuomarien kuin rauhantuomarienkin palvelukseen ottamisen ehdoista.
- 43 Tästä harkintavallasta huolimatta jäsenvaltioiden määrittämiä arviointiperusteita on kuitenkin sovellettava avoimesti ja soveltamista on voitava valvoa, jotta estetään määräaikaisten työntekijöiden epäsuotuisa kohtelu käyttämällä perusteena pelkästään työsopimuksen tai työsuhteen kestoa osoituksena heidän palvelusajastaan ja ammatillisesta kokemuksestaan (tuomio 16.7.2020, *Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema)*, C-658/18, EU:C:2020:572, 157 kohta).
- 44 Kun tällainen erilainen kohtelu johtuu tarpeesta ottaa huomioon sitä työtehtävää, joka palvelukseenottomenettelyllä on tarkoitus täyttää, koskevat objektiiviset vaatimukset, jotka eivät liity työntekijän ja hänen työnantajansa välisen palvelussuhteen määräaikaisuuteen, mainittu erilainen kohtelu voi olla oikeutettua määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 ja/tai 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Tältä osin on katsottava, että tietyt erot kilpailulla palvelukseen otettujen vakituisten työntekijöiden ja niiden määräaikaisten työntekijöiden kohtelun välillä, jotka on otettu palvelukseen vakituisten työntekijöiden osalta säädetyn poikkeavan menettelyn päätteeksi, voivat lähtökohtaisesti olla oikeutettuja johtuen

eroavaisuuksista pätevyysvaatimuksissa ja niiden tehtävien luonteessa, joista heidän on vastattava (tuomio 16.7.2020 Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema), C-658/18, EU:C:2020:572, 158 ja 159 kohta).

- 45 Unionin tuomioistuin on siten katsonut, että Italian hallituksen esittämien tavoitteiden, joilla pyritään heijastamaan rauhantuomarin ja yleisten tuomioistuinten tuomarin ammattikokemusten välisiä eroavaisuuksia, voidaan siis katsoa muodostavan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 ja/tai 4 kohdassa tarkoitetun asiallisen syyn, kunhan asianomaiset toimenpiteet vastaavat todellista tarvetta ja niillä voidaan saavuttaa asetettu tavoite ja ne ovat tätä varten tarpeellisia (tuomio 16.7.2020, Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema), C-658/18, EU:C:2020:572, 160 kohta).
- 46 Unionin tuomioistuin on katsonut tältä osin, että rauhantuomareiden ja yleisten tuomioistuinten tuomareiden palvelukseenottomenettelyjen väliset eroavaisuudet ja etenkin kansallisessa oikeusjärjestyksessä ja erityisesti Italian perustuslain 106 §:n 1 momentissa annettu erityinen merkitys yleisten tuomioistuinten tuomareiden palvelukseen ottamista varten varta vasten suunnitelluille kilpailuille näyttävät osoittavan niiden tehtävien erityisluonteen, joista yleisten tuomioistuinten tuomareiden on vastattava, ja niiden pätevyysvaatimusten erilaisen tason, jotka näiden tehtävien hoitamiselle on asetettu. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on joka tapauksessa arvioitava tässä tarkoituksessa niitä käytettävissä olevia laadullisia ja määrällisiä seikkoja, jotka koskevat rauhantuomarien ja ammattituomarien hoitamia tehtäviä, aikataulua koskevia rajoitteita ja heihin kohdistuvia velvoitteita sekä yleisesti kaikkia merkityksellisiä olosuhteita ja tosiseikkoja (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2020, Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema), C-658/18, EU:C:2020:572, 161 kohta).
- 47 Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee siten, että se, että on olemassa virkaanottamiskilpailu, joka on suunniteltu varta vasten yleisten tuomioistuinten tuomareille tuomarikuntaan pääsyä varten ja joka ei ole osa rauhantuomareiden nimittämistä, mahdollistaa sen, etteivät viimeksi mainitut saa kaikkia yleisten tuomioistuinten tuomareille kuuluvia oikeuksia.
- 48 On kuitenkin todettava, että kun otetaan huomioon mainittu oikeuskäytäntö ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen yksinomaisen toimivallan piiriin 16.7.2020 annetun tuomion Governo della Repubblica italiana (Italialaisten rauhantuomarien asema) (C-658/18, EU:C:2020:572, 161 kohta) mukaan kuuluvat tarkastukset, joista on muistutettu tämän tuomion 46 kohdassa, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut lähinnä, että näihin kahteen työntekijäryhmään sovellettavien tuomarikuntaan pääsyä koskevien tapojen välisellä eroavaisuudella ei voida perustella sitä, että Magistrato onorario -tuomarit eivät saa lainkaan palkallista vuosilomaa eivätkä kuulu sen sosiaaliavustus- ja -vakuutusjärjestelmän piiriin, johon vastaavassa tilanteessa olevat yleisten tuomioistuinten tuomarit kuuluvat.
- 49 Ensinnäkin lomaoikeuden osalta on muistutettava, että direktiivin 2003/88 7 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jokainen työntekijä saa vähintään neljän viikon palkallisen vuosiloman”.
- 50 Lisäksi direktiivin 2003/88 säännöksistä ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että vaikka jäsenvaltioiden tehtävänä on määrittää palkallista vuosilomaa koskevan oikeuden käyttämiseen ja toteuttamiseen liittyvät edellytykset, ne eivät saa asettaa minkäänlaisia edellytyksiä mainitun, suoraan kyseisestä direktiivistä johtuvan oikeuden muodostumiselle (tuomio 25.6.2020, Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria ja Iccrea Banca, C-762/18 ja C-37/19, EU:C:2020:504, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 51 Sitä paitsi on muistutettava, että osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 2 kohdan mukaan silloin, kun se on tarkoituksenmukaista, sovelletaan *pro rata temporis* -periaatetta.
- 52 Oikeuskäytännössä on siten todettu, ettei unionin oikeuden kanssa ole ristiriidassa se, että eläke lasketaan *pro rata temporis* -periaatteen mukaan (ks. vastaavasti tuomio 23.10.2003, Schönheit ja Becker, C-4/02 ja C-5/02, EU:C:2003:583, 90 ja 91 kohta), eikä se, että palkallinen vuosiloma lasketaan tämän saman periaatteen mukaan (ks. vastaavasti tuomio 22.4.2010, Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols, C-486/08, EU:C:2010:215, 33 kohta ja tuomio 8.11.2012, Heimann ja Toltschin, C-229/11 ja C-230/11, EU:C:2012:693, 36 kohta). Näihin tuomioihin johtaneissa asioissa kokoaikaisten työntekijöiden työaika lyhyemmän työajan huomioon ottaminen oli nimittäin asiallinen peruste, jonka nojalla asianomaisten työntekijöiden oikeuksia voitiin alentaa tässä suhteessa (tuomio 5.11.2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-476/12, EU:C:2014:2332, 23 ja 24 kohta).
- 53 Jollei kansallisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvista tarkistuksista muuta johdu, on siten katsottava, että vaikka tietyt kohtelun erot voivat olla oikeutettuja pätevyysvaatimusten eroavuuksien ja niiden tehtävien luonteen, joista yleisten tuomioistuinten tuomareiden on vastattava, perusteella, sitä, ettei rauhantuomareilla ole lainkaan oikeutta lomaan eikä minkäänlaiseen sosiaaliavustusten ja sosiaalivakuutuksen muotoon, ei voida hyväksyä määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen tai osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen perusteella.
- 54 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2003/88 7 artiklaa, osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta on tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ei säädetä rauhantuomarin osalta oikeudesta 30 päivän palkalliseen vuosilomaan eikä työsuhteeseen perustuvaan sosiaaliavustus- ja sosiaalivakuutusjärjestelmään, josta yleisten tuomioistuinten tuomarien osalta on säädetty, jos kyseinen rauhantuomari kuuluu osa-aikatyötä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitettun osa-aikatyöntekijän ja/tai määräaikaista työtä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitettun määräaikaisen työntekijän käsitteen alaan ja on yleisen tuomioistuimen tuomarin tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa.

Kolmas kysymys

- 55 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään lähinnä, onko määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lauseketta tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan määräaikainen työsuhte voidaan uudistaa enintään kolme kertaa peräkkäin, aina neljäksi vuodeksi kerrallaan ja enintään 16 vuoden pituiseksi kokonaisuudeksi, ja jossa ei säädetä mahdollisuudesta määrätä tehokkaita ja ennaltaehkäiseviä seuraamuksia työsuhteiden väärinkäytösluonteisesta uudistamisesta.
- 56 Ensinnäkin on muistutettava, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeessa määrätään, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, jotka koskevat perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden uudistamisten lukumäärää ja/tai näiden työsopimusten tai työsuhteiden enimmäiskokonaiskestoja.
- 57 On kuitenkin todettava, että pääasiaan sovellettavassa Italian säännöstössä säädetään todellakin perättäisten uudistamisten lukumäärän ja näiden määräaikaisten työsopimusten enimmäiskeston rajoittamisesta.

- 58 Tältä osin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka jäsenvaltioilla on harkintavaltaa väärinkäytösten estämistoimenpiteiden osalta, ne eivät voi kuitenkaan kyseenalaistaa määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen tavoitetta tai tehokasta vaikutusta (ks. vastaavasti tuomio 11.2.2021, M. V. ym. (Perättäiset määräaikaiset työsuhteet julkisella sektorilla), C-760/18, EU:C:2021:113, 56 kohta).
- 59 Toiseksi on tutkittava, täyttääkö mahdollisesta väärinkäytöksestä määrättävä seuraamus määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeessa asetetut vaatimukset siinä tapauksessa, että Italian säännösten mukaan työsuhdetta ei voida muuttaa toistaiseksi voimassa olevaksi työsuhteeksi.
- 60 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeella ei aseteta jäsenvaltioille velvollisuutta säätää määräaikaisten työsuhteiden muuttamisesta toistaiseksi voimassa oleviksi sopimuksiksi (määräys 12.12.2013, Papalia, C-50/13, ei julkaistu, EU:C:2013:873, 16 kohta), eikä siinä myöskään määrätä erityisistä seuraamuksista sitä tilannetta varten, että väärinkäytöksiä todetaan tapahtuneen (tuomio 11.2.2021, M. V. ym. (Perättäiset määräaikaiset työsuhteet julkisella sektorilla), C-760/18, EU:C:2021:113, 57 kohta).
- 61 Kansallisten viranomaisten on siis toteutettava oikeasuhteisia, tehokkaita ja varoittavia toimenpiteitä määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen mukaisesti annettujen sääntöjen täyden tehokkuuden varmistamiseksi, ja näissä toimenpiteissä voidaan tätä varten säätää määräaikaisten työsuhteiden muuttamisesta toistaiseksi voimassa oleviksi sopimuksiksi. Jos perättäisiä määräaikaista työsuhteitä on käytetty väärin, on kuitenkin voitava soveltaa jotain toimenpiteitä asianmukaisten seuraamusten määräämiseksi tästä väärinkäytöksestä ja rikkomisen seurausten poistamiseksi (tuomio 11.2.2021, M. V. ym. (Perättäiset määräaikaiset työsuhteet julkisella sektorilla), C-760/18, EU:C:2021:113, 57–59 kohta).
- 62 Jotta pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista lainsäädäntöä, jossa julkisen sektorin osalta kielletään perättäisten määräaikaisten työsuhteiden muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi työsuhteeksi, voidaan pitää määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen mukaisena, kyseisen jäsenvaltion sisäiseen oikeusjärjestykseen on sisällyttävä julkista sektoria koskevia muita tehokkaita toimenpiteitä perättäisten määräaikaisten työsuhteiden väärinkäytön estämiseksi ja tarvittaessa seuraamusten määräämiseksi tällaisesta väärinkäytöstä (tuomio 7.3.2018, Santoro, C-494/16, EU:C:2018:166, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 63 Koska unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole lausua kansallisen oikeuden säännösten tulkinnasta, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, ovatko kansallisen oikeuden merkityksellisten säännösten soveltamisedellytykset ja tosiasiallinen täytäntöönpano riittäviä perättäisten määräaikaisten työsuhteiden ja -suhteiden väärinkäytön estämiseksi ja tarvittaessa seuraamusten määräämiseksi siitä (tuomio 11.2.2021, M. V. ym. (Perättäiset määräaikaiset työsuhteet julkisella sektorilla), C-760/18, EU:C:2021:113, 61 kohta).
- 64 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamista tiedoista ilmenee, että minkään Italian oikeusjärjestykseen kuuluvan säännöksen perusteella ei voida määrätä tehokkaita ja ennaltaehkäiseviä seuraamuksia määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeessa tarkoitettua määräaikaisten työsuhteiden väärinkäytösluonteisesta uudistamisesta.

- 65 Se, ettei seuraamuksista ole säädetty, ei kuitenkaan vaikuta olevan omiaan estämään perättäisten määräaikaisten työsopimusten tai työsuhteiden väärinkäyttöä tai edistämään sitä, että kyseisestä väärinkäytöstä määrätään tarvittaessa seuraamuksia.
- 66 Edellä esitetyn perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeen 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan määräaikainen työsuhde voidaan uudistaa enintään kolme kertaa peräkkäin, aina neljäksi vuodeksi kerrallaan ja enintään 16 vuoden pituiseksi kokonaisajaksi, ja jossa ei säädetä mahdollisuudesta määrätä tehokkaita ja ennaltaehkäiseviä seuraamuksia työsuhteiden väärinkäytösluonteisesta uudistamisesta.

Oikeudenkäyntikulut

- 67 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Tietyistä työajan järjestämisestä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY 7 artiklaa, Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE), julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) ja Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) tekemästä osa-aikatyötä koskevasta puitesopimuksesta 15.12.1997 annetun neuvoston direktiivin 97/81/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 7.4.1998 annetulla neuvoston direktiivillä 98/23/EY, liitteenä olevan 6.6.1997 tehdyn osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta ja Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan, 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lauseketta on tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa ei säädetä rauhantuomarin osalta oikeudesta 30 päivän palkalliseen vuosilomaan eikä työsuhteeseen perustuvaan sosiaaliavustus- ja sosiaalivakuutusjärjestelmään, josta yleisten tuomioistuinten tuomarien osalta on säädetty, jos kyseinen rauhantuomari kuuluu osa-aikatyötä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitetun osa-aikatyöntekijän ja/tai määräaikaista työtä koskevassa puitesopimuksessa tarkoitetun määräaikaisen työntekijän käsitteen alaan ja on yleisen tuomioistuimen tuomarin tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa.**
- 2) **Direktiivin 1999/70 liitteenä olevan 18.3.1999 tehdyn määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 5 lausekkeen 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan määräaikainen työsuhde voidaan uudistaa enintään kolme kertaa peräkkäin, aina neljäksi vuodeksi kerrallaan ja enintään 16 vuoden pituiseksi kokonaisajaksi, ja jossa ei säädetä mahdollisuudesta määrätä tehokkaita ja ennaltaehkäiseviä seuraamuksia työsuhteiden väärinkäytösluonteisesta uudistamisesta.**

Allekirjoitukset